

БЕН КИТИНГ

**ИЗБОР ПЕСАМА ИЗ ЗБИРКЕ
ЧЕКАЈУЋИ ГОРАНА У КАФЕУ „БРОЗ”;
БАЛКАНСКИ ЦИКЛУС**

ПАСХА

*Не имадох мира у духу својему ... нећо оћросћивши се с њима,
изиђох у Македонију.*

(Друга посланица Светог апостола Павла Коринћанима 2, 13)

Зато што моја земља има воде
више него вина,
зато што су моји јади били заклоњени
од ветра,
запутио сам се
у земљу медо-крви
са планинама, пустињом
и тројством Богова,
реком, виноградом
и мноштвом језика,
народом, ауто-путем,
и рубом многих прошлости.

Попех се на планину Кораб по сунцу,
клекох пред Светим Пантелејмоном,
беше јерес остати у месту,
а суштина у томе да се продужи даље.

МАЋАРСКА РАПСОДИЈА

1997

Будимпешта је била врела те године,
трошна и немузикална,
а Листов музеј – затворен

Тако да сам отишао, преко Велике равнице,
и открио легла рода како
се поје топлим ваздухом на висини
покрај поља Токаја,
претоварена – слатка,
декадентна попут краљева.

Одатле су ме дозивале планине,
вабећи ме из Украјине
али отишао сам кући
чувајући речник израза,
похранивши речи,
попут угарског *здраво*,
довиђења и *хвала*.

ПОГРАНИЧЈЕ

Прешли су у Европу
док су се границе затварале,
а они преостали су камповали
покрај Кукуша¹ –
нови дом
наречја и назива,
маслињака и светла,
и сенки што су ходале
од Солуна до Костура,
тужни уљези
што још увек ходају
где се Македонија полути.

¹ Песник у напомени на крају збирке наглашава како су називи појединих места у Грчкој Македонији промењени након османских времена. Кукуш је словенски назив за Килкис, Солун је Тесалоника, а Костур је данас Касторија.

РАЗГЛЕДНИЦА ИЗ БЈРМ-А²

Ту почива земља што јој име фали
разапета међ' планинама и морем,
да л' је географија крива ил' шта ли.

Клима и вере су јој једна другим сенка
као и овде, ту је народ слободан,
али се та земља око свог имена ценка.

Како је то нација, неки људи стали
да питају, и кажу да није и не треба,
да л' је историја крива ил' шта ли.

Ма, кога брига? Ова земља је чиста
или дивна како год реши да се зове,
па држава без имена остаје иста.

Сви што су хтели, све су јој већ крали,
предачке планине или море што недостаје,
да л' је ико крив ил' шта ли.

Ионако живот овде људе кали
док опетују – свак' свима – своју историју;
овој овде земљи име фали,
да л' су сви криви ил' шта ли.

² У оригиналу је игра речи: *A Postcard from FYROM*. Последња реч је скраћеница на енглеском за Бившу Југословенску Републику Македонију (БЈРМ).

ТОДОР, ТИТО И ФРИЗЕР

Пред затварање, још једна ракија
са Тодором у скопском Југо бару,
слика Маршала на зиду.

Тодор понавља како је Тито, лукави Хрват,
умро као племић, а не као Јосип Броз
осйавивши неслоју и нејединсйво, мој йријайшељу.

Наравно, кажем, имајући на уму челичне маказе
свог берберина, његов медицински мантил,
одликованог монарха на зиду,

његов поштени салон, изобличен временом и искрен
са поставком пешкира и талком за ране,
водом за испирање подно Титовог шеретског осмеха.

СПОМЕНИЦИ³

Нико не хаје за *сйоменике*,
изгубљени су попут Титових свемирских бродова,
у галаксијама изван долине Драге
где су им нови режими осакатили
обрисе, нарушили надања.

Моја капсула ме наводи тамо
где небо открива пукотине и ожиљке,
она крстари јужно од Марибора
да окружи Темерин, заврти се код Вуковара,
она клизи по револуцијама прошлости.

Онда на запад у Босну наводим летелицу,
да гледам Грмеч, дивим се Мостару,
мој НЛО не мора да отпутује далеко
како би нашао хрватски споменик у Србу
нити да жалосно лебди код Дрвара.

³ Наслов песме у изворнику гласи *The Spomeniks*. У енглеском језику, ова српска реч се све чешће користи како би збирно описала споменике Народно-ослободилачке борбе подигнуте у време СФРЈ.

ПРИЧАЊЕ О РАТУ

*Друџа је њо Немачка допре глас
одјекујући из детињства како се
никада не говори о рату.*

*Девојчица из Бањалуке корачала је
кроз шуме, потплаћујући банде,
наши живојци за новац, узели су новац.*

*Ферит је у Приштини, оседео, опор,
говорио о бомбардовању,
Срби су, рече, све украли.*

*Скандал у Куманову за прошли викенд?
Мој комшија, кроз смех: њо је била ферка,
иуцњава за камере, бура у чаши воде.*

*Причали смо још неко време,
а онда заћутали, седели тако,
згледајући се, ослушкујући*

дугачку вулканску тишину.

Превео с енглеског
Стефан Пајовић